DECIZII

DECIZIA COMISIEI

din 27 martie 2014

privind ajutorul de stat SA.34572 (13/C) (ex 13/NN) acordat de Grecia companiei Larco General Mining & Metallurgical Company S.A.

[notificată cu numărul C(2014) 1818]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2014/539/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după invitarea părților interesate să își prezinte observațiile conform dispozițiilor menționate mai sus ([1]),

întrucât:

1. PROCEDURA

(1) În contextul programului de ajustare economică, Grecia a inițiat un program de privatizare ([2]). Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. („Larco") a fost identificată ca fiind întreprindere de stat care trebuie privatizată.

(2) În martie 2012, Fondul de dezvoltare a activelor Republicii Elene („HRADF") ([3]) a informat Comisia cu privire la privatizarea Larco propusă. Pentru a clarifica dacă pot apărea probleme privind ajutorul de stat în contextul proiectului de privatizare, Comisia a deschis un caz *ex officio* și a inițiat o evaluare preliminară în aprilie 2012.

(3) În cadrul acestor discuții, din răspunsul autorităților elene la un chestionar din 16 martie 2012 a reieșit că Larco beneficiase deja de măsuri de ajutor de stat. Comisia a solicitat informații suplimentare prin e-mailurile din 18 aprilie 2012, 24 aprilie 2012, 5 iulie 2012, 22 august 2012 și 7 decembrie 2012 și prin scrisorile din 4 mai 2012 și 14 ianuarie 2013, la care autoritățile elene au răspuns la 20 aprilie 2012, 26 aprilie 2012, 3 octombrie 2012, 13 noiembrie 2012, 15 noiembrie 2012, 7 decembrie 2012, 24 decembrie 2012 și 18 ianuarie 2013. Au avut loc reuniuni între serviciile Comisiei și reprezentații autorităților elene la 30 aprilie 2012 și 11 septembrie 2012 în Atena și la 25 ianuarie 2013 în Bruxelles.

(4) Prin scrisoarea din 6 martie 2013 (denumită în continuare „decizia din 6 martie 2013"), Comisia a informat Grecia că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din tratat în ceea ce privește anumite măsuri de ajutor descrise în secțiunea 2.2 de mai jos (denumită în continuare „procedura oficială de investigare").

([1]) JO C 136, 15.5.2013, p. 27.

([2]) A se vedea *Al doilea program de ajustare economică pentru Grecia — Prima revizuire din decembrie 2012*, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf.

([3]) Fondul de dezvoltare a activelor Republicii Elene (HRADF) este o entitate juridică ce a luat ființă la 1 iulie 2011 pentru a gestiona procesul de privatizare.

(5) Decizia din 6 martie 2013 a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([4]). Comisia a invitat autoritățile elene și părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsurile de ajutor.

(6) Comisia a primit observații de la autoritățile elene la 30 aprilie 2013. Comisia nu a primit observații de la părțile interesate.

(7) Prin e-mailul din 21 ianuarie 2014, autoritățile elene au informat Comisia că sunt de acord cu adoptarea deciziei în limba engleză.

2. **DESCRIEREA MĂSURILOR DE AJUTOR**

2.1. **Beneficiarul**

(8) Larco este specializată în extracția și prelucrarea minereurilor de laterit, în extracția lignitului și în producția de feronichel și de produse derivate. Printre activități se numără explorarea, dezvoltarea, exploatarea minieră, topirea și comercializarea produselor sale la nivel mondial. Larco este unul dintre cei mai mari producători de feronichel din lume. În 2012, întreprinderea avea 960 de angajați și, prin urmare, s-a calificat drept o întreprindere mare ([5]).

(9) La momentul procedurii oficiale de investigare, 55,2 % din acțiunile Larco erau deținute de statul elen prin HRADF, iar 33,4 % de Banca Națională a Greciei S.A. („NBG", o instituție financiară privată) și 11,4 % de Public Power Corporation S.A. („PPC", operatorul tradițional producător de energie electrică din Grecia al cărui acționar majoritar este statul).

(10) Larco exploatează o instalație de topire în Larymna, în centrul Greciei. Larco deține, de asemenea, drepturile de exploatare minieră în diverse locuri din Grecia în patru pachete: minele Agios Ioannis (lângă Larymna), minele Evia, minele Kastoria și minele de lignit Servia.

(11) Larco a fost înființată în 1989 ca o nouă entitate corporativă în urma lichidării societății Hellenic Mining and Metallurgical S.A. din Larymna („vechea Larco"). Vechea Larco face în continuare obiectul lichidării, dar activele sale au contribuit la Larco alături de obligațiile corespunzătoare în 1989. Vechea Larco este, prin urmare, un creditor al Larco.

2.2. **Descrierea măsurilor**

2.2.1. *Măsura 1: Neperceperea datoriei către Ministerul de Finanțe*

(12) În aprilie 1998, un acord privind plata datoriilor a fost încheiat între Larco și creditorii săi principali, și anume vechea Larco, PPC și statul elen. În conformitate cu acordul din 1998, datoria Larco către acei creditori trebuia să fie restituită cu o dobândă de 6 % *pe an* („p.a."). Cu toate acestea, datoria către statul elen a rămas stabilă sau a crescut ușor, cel puțin începând din 2004 ([6]), în timp ce datoria către PPC și vechea Larco a fost eliminată sau redusă ([7]).

(13) Prin urmare, se pare că statul a tratat datoria către Larco diferit față de ceilalți doi creditori.

2.2.2. *Măsura 2: Garanția de stat din 2008*

(14) La 22 decembrie 2008, statul a oferit companiei Larco o garanție pentru un împrumut de 30 de milioane EUR de la ATE Bank. Garanția acoperea 100 % din împrumut pentru o durată de până la 3 ani și o primă de garanție de 1 % pe an.

2.2.3. *Măsura 3: Majorarea de capital din 2009*

(15) În 2009, având în vedere capitalurile proprii negative, consiliul de administrație al Larco și cei trei acționari au aprobat o majorare a capitalului social de 134 de milioane EUR. Cu toate acestea, numai statul elen și-a exercitat drepturile sale în totalitate, iar NBG și-a exercitat drepturile doar parțial, iar PPC nu a participat deloc la majorarea capitalului social. Niciun acționar nou nu a contribuit la majorarea capitalului social.

([4]) A se vedea. nota de subsol 1.
([5]) Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).
([6]) În 2004 era de 10,3 milioane EUR și a crescut în mod constant ajungând la 13,5 milioane EUR în 2011.
([7]) PPC: 39 de milioane EUR în 2004, zero în 2011; Vechea Larco: 48,3 milioane EUR în 2007, 43,8 milioane EUR în 2011.

(16) Majorarea capitalului social s-a ridicat de fapt la 65,5 milioane EUR, cu o contribuție a statului de aproximativ 45 de milioane EUR (69 % din totalul injecției de capital) și a NBG în valoare de 20,5 milioane EUR (31 %). În pofida situației financiare precare a Larco, se pare că majorarea de capital nu a fost bazată pe un plan de restructurare menit să restabilească viabilitatea întreprinderii, întrucât NBG pare să fi anulat valoarea contabilă a întreprinderii „deoarece grupul nu anticipează să recupereze valoarea contabilă a investiției, având în vedere faptul că societatea se confruntă cu importante dificultăți financiare" ([8]) (a se vedea considerentul 45 din decizia din 6 martie 2013).

2.2.4. *Măsura 4: Garanția de stat din 2010*

(17) La 10 mai 2010, statul a oferit o garanție pentru acoperirea unei scrisori de garanție potrivit căreia NBG ar garanta pentru Larco suma de aproximativ 10,8 milioane EUR. Garanția acoperea 100 % din scrisoarea de garanție și avea o durată nedeterminată și o primă de garanție de 2 % pe an.

2.2.5. *Măsura 5: Scrisori de garanție în loc de plată în avans a unei amenzi fiscale în 2010*

(18) În 2010, autoritățile fiscale elene au auditat situațiile financiare ale Larco și au respins tratamentul contabil al anumitor pierderi rezultate din contracte de acoperire pentru prețul nichelului. Ca urmare a înregistrării abuzive a pierderilor fiscale, a fost aplicată o amendă de 190 de milioane EUR ([9]).

(19) Larco a contestat ulterior impunerea amenzii fiscale la instanțele din Grecia. În conformitate cu legislația elenă ([10]), o entitate care trebuie să plătească o amendă fiscală trebuie să achite în prealabil 25 % din suma respectivă pentru a putea contesta în instanță aplicarea amenzii fiscale (în acest caz, 25 % înseamnă 47 de milioane EUR).

(20) Cu toate acestea, în cazul Larco tribunalul administrativ elen a decis să scutească societatea de obligația de plată în avans a 25 % din amenda fiscală, aceasta fiind înlocuită cu obligația de a depune scrisori de garanție în valoare de numai 1,5 milioane EUR.

2.2.6. *Măsura 6: Garanțiile de stat din 2011*

(21) La 30 decembrie 2011, statul a oferit două garanții pentru două împrumuturi de 30 de milioane EUR și, respectiv, 20 de milioane EUR de la ATE Bank. Unul dintre împrumuturi (cel de 20 de milioane EUR) era neplătit la momentul acordării garanției. Garanțiile ofereau o acoperire de 100 %, iar prima era de 1 % pe an.

2.3. **Motive pentru inițierea procedurii oficiale de investigare**

(22) În decizia din 6 martie 2013, (considerentele 18-25), Comisia a ajuns la concluzia preliminară că Larco ar putea fi considerată o întreprindere aflată în dificultate în sensul Liniilor directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor ([11]) din 2007. În acest context, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că toate cele șase măsuri reprezintă ajutor de stat și și-a exprimat îndoiala în ceea ce privește compatibilitatea acestora cu piața internă.

(23) În cazul în care măsurile identificate au reprezentat ajutor de stat, acestea ar fi fost acordate prin încălcarea obligațiilor de notificare și de suspendare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din tratat.

3. **OBSERVAȚIILE GRECIEI**

3.1. **Întreprindere în dificultate**

(24) În observațiile sale în cadrul procedurii oficiale de investigare, autoritățile elene au susținut că Larco nu era o întreprindere în dificultate în cursul anilor 2008 și 2009 deoarece pierderile înregistrate au fost cauzate de scăderea prețului global al feronichelului în cursul acestor ani. Autoritățile elene pretind că Larco a fost o întreprindere aflată în dificultate începând cu 2010.

([8]) Nota 24: participații în societăți asociate.
([9]) Autoritățile elene au clarificat ulterior că măsura în cauză se referă la un impozit suplimentar, mai degrabă decât la o amendă fiscală. Prin urmare, măsura 5 este înțeleasă ca făcând referire la un impozit suplimentar, și nu la o amendă fiscală, astfel cum a fost menționat în mod eronat în decizia din 6 martie 2013.
([10]) Legea elenă privind impozitarea veniturilor nr. 2238/1994 (Monitorul Oficial FEK A/151/16.9.94), articolul 74 alineatul (9).
([11]) Comunicare a Comisiei — Liniile directoare ale UE privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO C 244, 1.10.2004, p. 2).

3.2. **Măsura 1: Neperceperea datoriei către Ministerul de Finanțe**

(25) Autoritățile elene au susținut că contractul de credit acordat de stat Larco nu a reprezentat resurse de stat deoarece a fost inițial un credit privat acordat de „Organisation for Entreprise Restructuring S.A." (Organizație pentru restructurarea întreprinderilor „OER"). Când OER a fost lichidată, în conformitate cu Legea 2741/1999, toate creanțele sale au fost transferate către stat.

(26) În plus, acestea au explicat că acordul privind plata datoriilor din 1998 cuprindea norme specifice pentru tratarea și colectarea datoriei restante care ar fi aplicabile la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar după cum urmează:

(a) dacă Larco ar înregistra profituri în cursul unui exercițiu financiar, dobânzile acumulate (6 % pe an) ar fi rambursate în primul rând creditorilor, înainte de rambursarea principalului datoriei;

(b) după orice rambursare de dobândă, Larco ar păstra o anumită sumă din profit pentru investiții;

(c) după aplicarea dispozițiilor de la literele (a) și (b), orice profit al Larco rămas în conturile Larco ar fi alocat în mod proporțional creditorilor Larco.

(27) În cazul în care Larco nu înregistra niciun profit după 1999, creditorii aveau dreptul de a urmări să li se ramburseze datoriile prin diverse mijloace, cum ar fi luarea în considerare a plății datorate, capitalizarea datoriei etc. Cu toate acestea, creditorii nu aveau dreptul la executarea silită a datoriei restante, cum ar fi valorificarea activelor societății sau forțarea lansării procedurii de faliment împotriva societății.

(28) Până în 2003, creditorii au primit dobânda acumulată, astfel cum s-a convenit de către părți. Pentru perioada 2004-2007, Larco nu a înregistrat niciun profit și, prin urmare, nu s-a realizat nicio rambursare a dobânzii acumulate. În 2007, PPC a încheiat un acord pentru materii prime cu Larco, convenit de către toți creditorii, prin care Larco a furnizat lignit către PPC, ceea ce a redus datoria în consecință. Datoria către PPC a fost eliminată complet în 2011.

(29) Administratorul vechii Larco a urmărit colectarea datoriei prin mijloace judiciare și se pare că anumite sume au fost deja plătite. Până în 2011, vechea Larco a colectat 5 milioane EUR din datoria restantă în baza acordului din 1998. Având în vedere că vechea Larco avea, de asemenea, datorii față de statul elen, acesta din urmă a colectat întreaga sumă de 5 milioane EUR.

(30) În ceea ce privește datoria directă a Larco către statul elen, statul a trimis periodic către Larco facturi pentru suma anuală a dobânzii, inclusiv dobânda acumulată anuală.

(31) Astfel, autoritățile elene au susținut că datoria care rezultă din acordul din 1998 ar putea să nu se califice ca resurse de stat și, în orice caz, că nu a existat un avantaj selectiv în favoarea Larco.

3.3. **Măsura 2: Garanția de stat din 2008**

(32) Autoritățile elene invocă Comunicarea privind garanțiile ([12]) și, în special, secțiunea 3.2 din comunicare, ce include condițiile în care Comisia poate exclude prezența ajutorului de stat în cadrul unei garanții individuale. Potrivit autorităților elene:

(a) Larco nu era o întreprindere în dificultate la momentul acordării garanției;

(b) gradul de acoperire oferit de garanție putea fi determinat în mod corespunzător la momentul acordării;

(c) garanția a fost acordată pentru un titlu de creanță (împrumut obligatar) și putea, prin urmare, să depășească 80 % din valoarea totală a creditelor nerambursate;

(d) 1 % din prima plătită pentru garanție reprezenta un preț de piață, reflectând capacitatea financiară a Larco.

(33) Astfel, autoritățile elene au susținut că garanția de stat din 2008 nu reprezintă ajutor de stat.

(34) Autoritățile elene explică faptul că măsura 2 a fost acordată pe baza Deciziei ministeriale YA 2/93378/0025 din 22 decembrie 2008 și acoperea suma exactă de 30 000 000 EUR.

([12]) Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutorul de stat sub formă de garanții (JO C 155, 20.6.2008, p. 10).

3.4. **Măsura 3: Majorarea de capital din 2009**

(35) Autoritățile elene au susținut că participarea statului la majorarea capitalului a avut ca scop protejarea valorii întreprinderii, având în vedere viitoarea privatizare și punerea în aplicare a unui plan de restructurare. În decizia sa, statul a luat în considerare creșterea potențială a Larco, valoarea activelor sale și a situației generale a pieței feronichel, precum și restructurarea și măsurile de reducere a costurilor.

(36) NBG a contribuit cu 31 % la majorarea de capital. Spre deosebire de stat, NBG a decis să își exercite drepturile doar parțial. Autoritățile elene au susținut că obiectivul NBG a fost de a menține un anumit control asupra întreprinderii și, prin urmare, acțiunile sale nu ar trebui privite ca o lipsă de încredere în viitorul întreprinderii Larco. Într-adevăr, NBG și-a redus participația în Larco la minimul necesar, în conformitate cu legislația elenă, pentru a avea drept de veto cu privire la anumite decizii importante în consiliul de administrație.

(37) Cel de al treilea acționar, PPC, a decis în mod explicit să nu participe la majorarea capitalului, acceptând faptul că participația sa ar fi fost diluată. Autoritățile elene au susținut că PPC nu a participat deoarece intenția acesteia era de a permite statului să aibă o majoritate de acțiuni mai mare în vederea privatizării întreprinderii.

(38) În concluzie, autoritățile elene au susținut că statul a acționat ca un investitor în economia de piață și că, prin urmare, majorarea de capital din 2009 nu constituie ajutor de stat.

(39) În ceea ce privește data acordării, autoritățile elene nu au furnizat informații concludente. Procesele-verbale ale reuniunii acționarilor arată că statul elen a contribuit cu 15 000 000 EUR la majorarea capitalului la 15 aprilie 2009, pe baza documentului Οικ2/27694/0025 din partea Ministerului de Finanțe având în vedere contribuția totală a statului la majorarea capitalului social care s-a ridicat la 44 999 999,40 EUR. Situația financiară din 2009 a Larco arată că majorarea de capital a fost decisă la 14 mai 2009, dar nu precizează când a avut loc de fapt injectarea noului capital.

3.5. **Măsura 4: Garanția de stat din 2010**

(40) Autoritățile elene au explicat că, în contextul acordului din 1998, vechea Larco a apelat la instanțele elene pentru a obține plata datoriei Larco și au existat o serie de hotărâri ale curții, precum și anulări, printre altele, în ceea ce privește o datorie de aproximativ 10,5 milioane EUR ([13]).

(41) În contextul unui recurs al Larco și din cauza pericolului de daune ireparabile, Curtea Supremă a Greciei a suspendat plata datoriei de aproximativ 10,5 milioane EUR până la pronunțarea hotărârii definitive de către instanța competentă. Suspendarea a fost acordată cu condiția ca Larco să prezinte o scrisoare de garanție pentru vechea Larco pentru suma suspendată. NBG a furnizat scrisoarea de garanție pentru aproximativ 10,8 milioane EUR (10,5 milioane EUR din creanța contestată inițial + 0,3 milioane EUR pentru onorariile avocaților și cheltuieli) în favoarea Larco. Scrisoarea de garanție, la rândul său, a fost acoperită de o garanție de stat pentru întreaga valoare cu o primă de 2 % pe an pentru o perioadă de timp nelimitată.

(42) Autoritățile elene au explicat că această măsură a fost acordată de către stat în calitatea sa de acționar cu intenția de a îndeplini condițiile de suspendare și de a evita ca investițiile din datorii să fie declarate restante. Altfel, suspendarea nu ar fi fost aplicabilă și vechea Larco ar fi avut dreptul să continue colectarea datoriei, eventual prin sechestrarea activelor Larco. Larco ar fi putut deveni insolvabilă. Potrivit autorităților elene, NBG nu ar fi acordat scrisoarea de garanție fără garanția de stat.

(43) Autoritățile elene explică faptul că măsura 4 a fost acordată pe baza Deciziei ministeriale YA 2/923/0025 din 10 mai 2010 și acoperă suma exactă de 10 510 824,95 EUR și 310 000 EUR pentru onorariile avocaților și cheltuieli, totalizând astfel 10 820 824,95 EUR.

3.6. **Măsura 5: Scrisori de garanție în loc de plată în avans a unei amenzi fiscale în 2010**

(44) Autoritățile elene au clarificat că măsura în cauză se referă la un impozit suplimentar, mai degrabă decât la o amendă fiscală. Impozitul suplimentar a fost impus deoarece autoritățile fiscale nu au fost de acord ca pierderile rezultate din contractele de acoperire să fie deduse din venitul net al Larco, astfel cum susținea Larco. Autoritățile elene au clarificat, de asemenea, faptul că tribunal a solicitat Larco să furnizeze scrisori de garanție cu o valoare totală de 4,7 milioane EUR.

([13]) În conformitate cu vechea întreprindere Larco, aceasta reprezintă dobânda acumulată a principalului, recunoscută prin acordul din 1998.

(45) Autoritățile elene au furnizat dovezi potrivit cărora Larco a fost autorizată să înlocuiască plata în avans din impozitul suplimentar prin scrisori de garanție, pe baza unei dispoziții legale generale. Hotărârea instanței care a permis întreprinderii Larco să înlocuiască plata în avans a impozitului suplimentar prin scrisori de garanție, în conformitate cu legislația națională ([14]), a aplicat un test comparativ ținând cont de beneficiile creditorului (Statul) și viabilitatea debitorului (Larco) și a decis astfel suspendarea temporară a obligației de plată în avans a 47 de milioane EUR (ceea ce reprezintă 25 % din impozitul suplimentar) și înlocuirea cu scrisori de garanție cu o valoare totală de 4,7 milioane EUR. Această suspendare era aplicabilă până la pronunțarea unei hotărâri definitive în ceea ce privește procesul intentat de Larco statului pentru impunerea unor impozite suplimentare.

(46) În plus, autoritățile elene au susținut că deciziile instanțelor naționale nu pot fi imputabile statului.

(47) De asemenea, autoritățile elene au explicat că, în pofida suspendării temporare, statul a respins în practică efectul financiar al suspendării respective prin compensarea impozitului suplimentar datorat de Larco cu sumele datorate de către stat întreprinderii Larco, precum impozitul pe venit sau restituiri de TVA. Acest lucru a fost permis de legislația recentă pentru accelerarea colectării taxelor în Grecia.

(48) Astfel, statul pare să fi colectat deja cel puțin 16,1 milioane de EUR din suma datorată pentru plata anticipată de impozite suplimentare ale Larco.

3.7. **Măsura 6: Garanțiile de stat din 2011**

(49) Autoritățile elene precizează că niciunul dintre cele două împrumuturi pentru care au fost oferite garanții nu a fost restant. Împrumutul de 20 de milioane EUR a fost acordat de ATE Bank sub formă de refinanțare a unui împrumut mai vechi în valoare de 20 de milioane EUR, care nu fusese achitat.

(50) Autoritățile elene au susținut că cele două garanții de stat nu implică resurse de stat deoarece statul datora 60 de milioane EUR întreprinderii Larco din restituiri de TVA. Astfel, în cazul în care garanțiile erau solicitate, sumele ar putea compensa creanțele restante la stat.

(51) Autoritățile au susținut, de asemenea, că, în cazul în care măsura ar constitui ajutor de stat, acesta ar trebui să fie considerat compatibil cu piața internă, deoarece era conform cu cadrul temporar ([15]) și cu schema elenă temporară relevantă pentru garanțiile de împrumuturi („schemă de garantare temporară") ([16]). În special, autoritățile au considerat că, în afara faptului că Larco era o întreprindere în dificultate la momentul acordării măsurii, celelalte condiții ale sistemului au fost îndeplinite:

(a) Larco era o întreprindere mare;

(b) împrumutul de 30 de milioane EUR a fost un împrumut pentru investiții, iar suma de 20 de milioane EUR a fost un împrumut de refinanțare a unui împrumut mai vechi, care a fost acordat pentru investiții;

(c) garanțiile au fost acordate înainte de sfârșitul anului 2011;

(d) valoarea totală a celor două împrumuturi garantate au depășit cheltuielile anuale salariale ale Larco cu doar 3 milioane EUR;

(e) garanțiile au acoperit 100 % din împrumut, dar o astfel de măsură era singura posibilitate prin care Larco putea să aibă acces la finanțare din cauza situației speciale a economiei elene;

(f) garanțiile includeau o primă de 1 % pe an care ar trebui considerată o primă pe piață.

(52) În cele din urmă, autoritățile elene au susținut că, în cazul în care Comisia a concluzionat că măsura constituia un ajutor și că nu au fost îndeplinite condițiile schemei de garantare temporare, măsurile ar trebui să fie considerate un ajutor de salvare. Un astfel de ajutor ar fi trebuit considerat notificat, întrucât Comisia a fost informată despre măsură în răspunsul din 16 martie 2012 la chestionar, atunci când era în stadiul investigației preliminare *ex officio*.

(53) Potrivit autorităților elene, ajutoarele erau conforme cu cerințele prevăzute în Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor deoarece:

(a) erau un sprijin cu lichidități sub forma unor garanții pentru împrumuturi;

(b) erau justificate din motive de grave dificultăți sociale și nu aveau efecte colaterale negative nedorite asupra altor state membre;

([14]) Articolele 200-205 din Codul de procedură administrativă.
([15]) Cadrul temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice (JO C 83, 7.4.2009, p. 1).
([16]) N 308/09, adoptat la 30 iunie 2009.

(c) autoritățile elene pregăteau un plan de restructurare în cooperare cu Comisia;

(d) erau limitate la suma necesară menținerii în activitate a întreprinderii pentru o perioadă limitată;

(e) erau conforme cu principiul „prima și ultima dată", deoarece Larco nu mai făcuse obiectul unui ajutor de salvare sau de restructurare în trecut;

(f) Larco a prezentat statului un plan de afaceri prin care justifica necesitatea finanțării de 30 de milioane EUR pentru investiții.

(54) Autoritățile elene au explicat faptul că măsura 6 a fost acordată în temeiul: (i) Deciziei ministeriale YA 2/95156/0025 din 30 decembrie 2011 care acoperea suma exactă de 30 000 000 EUR; și al (ii) Deciziei ministeriale YA 2/95161/0025 din 30 decembrie 2011, pentru suma exactă de 20 000 000 EUR.

4. **EVALUARE**

(55) Prezenta decizie dorește să clarifice, ca punct preliminar, dacă Larco era o întreprindere aflată în dificultate în sensul Liniilor directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor. Ulterior, decizia va evalua dacă măsurile analizate constituie ajutor de stat în favoarea Larco în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat și, în cele din urmă, dacă un astfel de ajutor ar putea fi compatibil cu piața internă.

4.1. **Dificultățile Larco**

(56) În decizia din 6 martie 2013 și, în special, în considerentele 18-25, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că Larco era o întreprindere în dificultate la data la care au fost acordate cele șase măsuri. Datele financiare principale ale Larco în perioada 2007-2011 sunt prezentate în următorul tabel:

Datele financiare principale ale Larco 2007-6/2012 (milioane EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	H1 2012 (*)
Cifra de afaceri	549,3	284	98,8	239	311	154,6
Profit înainte de impozitare (EBT)	23	– 116	– 105	6,4	6,5	– 12,2
Capital social	163,8	163,8	109	109	109	109
Capitalul acționarilor	104	– 0,4	– 35	– 31	– 26	– 39
Datoria totală	141,2	230,1	233,9	261,8	262,7	326,0
Datorii/capital (raport)	1,3	– 575,0	– 6,6	– 8,3	– 10,1	– 8,4

(*) Datele furnizate de către HRADF.

(57) Punctul 10 litera (a) din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor prevede că o societate cu răspundere limitată este considerată a fi în dificultate „*atunci când mai mult de jumătate din capitalul social a dispărut și peste un sfert din acest capital a fost pierdut în ultimele 12 luni*". Aceasta reflectă ipoteza conform căreia o întreprindere care se confruntă cu o pierdere masivă de capital social nu va mai putea elimina pierderile, care cu siguranță o vor forța să își închidă activitatea comercială pe termen mediu sau scurt (astfel cum se prevede la punctul 9 din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor).

(58) În plus, în conformitate cu punctul 11 din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor, o întreprindere poate fi considerată în dificultate „în cazul în care sunt prezente simptomele obișnuite ale unei întreprinderi aflate în dificultate, cum ar fi creșterea pierderilor, scăderea cifrei de afaceri, creșterea stocurilor, supracapacitatea, reducerea fluxului de numerar, îndatorarea crescută, creșterea cheltuielilor cu dobânzile și scăderea sau dispariția valorii activului net". În acest sens, potrivit Tribunalului, „existența unui capital propriu negativ care […], poate fi considerat un indicator important că o întreprindere se află într-o situație financiară dificilă" ([17]).

([17]) Cauzele conexate T-102/07, Freistaat Sachsen/Comisia și T-120/07, MB Immobilien & MB System/Comisia, Rec., 2010, p. II-585, punctul 106.

(59) Conform situațiilor financiare ale Larco aferente perioadei 2007-H1 2012, capitalul social al întreprinderii nu scăzuse cu mai mult de jumătate. Cu toate acestea, în aceeași perioadă, capitalurile proprii ale întreprinderii au devenit negative. În cazurile anterioare, Comisia a considerat că, în cazul în care o întreprindere deține un capital propriu negativ, înseamnă că întregul capital social al acestei întreprinderi a fost pierdut și se aplică ipoteza *a priori* potrivit căreia criteriile de la punctul 10 litera (a) din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor sunt îndeplinite ([18]).

(60) În cazul Larco, Comisia consideră că capitalul social doar pare să nu fi scăzut cu mai mult de jumătate deoarece întreprinderea nu a luat măsurile adecvate, așa cum se prevede în mod normal de legislația elenă ([19]). Aceste măsuri adecvate urmăresc transformarea capitalurilor proprii ale unei întreprinderi din negative în pozitive și, în același timp, la o creștere a acestora la un nivel adecvat. Astfel de măsuri adecvate ar putea consta fie în capitalizarea pierderilor, fie în majorarea capitalului sau în ambele variante.

(61) În această privință, Comisia consideră că o capitalizare a pierderilor ar fi dus la pierderea întregului capitalul social al întreprinderii, deoarece pierderile acumulate au fost mai mari decât capitalul social. De aceea, Comisia consideră că, în acest caz, criteriile de la punctul 10 litera (a) din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor au fost îndeplinite încă din 2008.

(62) În plus, în ceea ce privește criteriile prevăzute la punctul 11 din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor, Larco a înregistrat o scădere semnificativă a cifrei de afaceri din 2007 până în 2009 și pierderi semnificative în 2008 și 2009, cu o valoare totală de 221 de milioane EUR (116 milioane EUR și respectiv 105 milioane EUR). În 2010 și 2011, întreprinderea a înregistrat o creștere a cifrei de afaceri și a profiturilor, dar aceste creșteri nu au fost suficiente pentru a permite redresarea financiară a Larco. În aceeași perioadă, capitalurile sale proprii au rămas la valori negative și datoria sa a continuat să crească. În plus, operațiunile Larco au înregistrat din nou pierderi în H1 2012.

(63) Comisia nu este de acord cu argumentul autorităților elene conform cărora Larco nu se afla în dificultate în cursul anilor 2008 și 2009, deoarece pierderile au fost cauzate de scăderea prețului feronichelului.

(64) În primul rând, faptul că o scădere a prețului feronichelului a antrenat înregistrarea de pierderi și a contribuit la dificultățile Larco nu atenuează în sine constatarea că Larco a prezentat simptomele obișnuite ale unei întreprinderi aflate în dificultate. O întreprindere viabilă ar trebui să își adapteze costurile la astfel de modificări de prețuri pentru a evita înregistrarea de pierderi.

(65) Pe de altă parte, în anii 2008 și 2009, întreprinderea avea capitaluri proprii negative și datorii în creștere (o creștere de 63 % între 2007-2008). Deși prețul nichelului-fier și cifra de afaceri au crescut semnificativ după 2010, rezultatele financiare ulterioare ale Larco indică faptul că dificultățile sale au persistat. Prin urmare, nu se poate concluziona că pierderile din 2008 și 2009 au fost doar rezultatul prețurilor scăzute ale feronichelului.

(66) În lumina celor de mai sus, se concluzionează că Larco era o întreprindere în dificultate în sensul Liniilor directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor la momentul la care au fost acordate cele șase măsuri.

4.2. **Existența ajutorului de stat**

(67) Articolul 107 alineatul (1) din tratat prevede că orice ajutor acordat de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau producerea anumitor bunuri, în măsura în care acesta afectează schimburile comerciale dintre statele membre, este incompatibil cu piața internă.

(68) Conform practicii constante a Comisiei și astfel cum este confirmat de jurisprudența curții, criteriul pentru a evalua măsura în care o tranzacție între un organism public și întreprinderi constituie un ajutor de stat este principiul investitorului în economia de piață sau principiul creditorului („MEIP" sau „MECP"). ([20]) Din acest principiu rezultă că, atunci când statul acționează pe piață ca operator comercial, trebuie să facă acest lucru într-un mod similar unui operator privat. În cazul în care statul nu acționează în acest mod, se folosesc ajutoare de stat. Cu alte cuvinte, criteriul de referință pentru a se stabili dacă o tranzacție implică ajutor de stat este dacă un operator privat aflat într-o situație similară ar fi acționat în același mod. Aplicând acest principiu, considerațiile neeconomice nu pot fi luate în considerare ca motive pentru acordarea de măsuri de sprijin.

([18]) Decizia Comisiei în cauza C 38/07 Arbel Fauvet Rail (JO L 238, 5.9.2008, p. 27), Decizia Comisiei în cauza C 27/10 United Textiles (JO L 279, 12.10.2012, p. 30).

([19]) În conformitate cu articolul 47 din Legea elenă nr. 2190/1920, în cazul în care capitalul acționarilor unei societăți scade sub 50 % din capitalul social, acționarii societății trebuie să decidă (în termen de 6 luni de la sfârșitul anului fiscal relevant) fie să lichideze societatea, fie să adopte alte măsuri.

([20]) A se vedea, de exemplu, cauza C-305/89 Italia/Comisia („Alfa Romeo"), Rec., 1991, p. I-1603, punctele 18 și 19; cauza T-16/96, Cityflyer Express/Comisia, Rec., 1998, p. II-757, punctul 51; cauzele conexate T-129/95, T-2/96 și T-97/96 Neue Maxhütte Stahlwerke și Lech-Stahlwerke/Comisia, Rec., 1999, p. II-17, punctul 104; cauzele conexate T-268/08 și T-281/08 Land Burgenland și Austria/Comisia, Rec., 2012, p. II-0000, punctul 48.

4.2.1. *Măsura 1: Nepercepere a datoriei către Ministerul de Finanțe*

(69) Pe baza informațiilor disponibile, Comisia nu poate fi de acord cu argumentul autorităților elene că creditul OER a fost un credit privat. În conformitate cu Legea elenă nr. 1386/1983 (articolul 1 ([21]) privind crearea OER, *„OER va funcționa în beneficiul intereselor sociale și sub supravegherea statului"*. În conformitate cu articolul 3 din aceeași lege, statul era acționar unic al OER. În plus, statul avea posibilitatea de a numi președintele împreună cu 2 din 8 membri ai consiliului de administrație și, indirect, încă alți 4 membri. Rezultă din cele de mai sus că resursele OER sunt egale cu resursele de stat și, prin urmare, orice credit de la OER pare să fie imputabil statului.

(70) Dovezile furnizate de autoritățile elene arată că datoria Larco față de OER (cedată ulterior statului) a fost raportată cu regularitate și pe bază de facturi, în conformitate cu acordul de plată a datoriilor din 1998 convenit în temeiul acordului de plată a datoriilor din 1998. O parte din datorie a fost colectată atunci când rentabilitatea întreprinderii a permis acest lucru. Larco a efectuat investiții în timpul acestei perioade, ceea ce a redus rambursările, dar aceste investiții au fost convenite de către toți creditorii. Conform acordului, creditorii nu au dreptul la executarea silită a datoriei restante.

(71) În lumina celor de mai sus, se concluzionează că măsura 1 a fost conformă cu MECP, având în vedere că statul, în calitate de creditor, a acționat într-un mod comparabil cu cel al unui creditor privat, deoarece a utilizat toate mijloacele aflate la dispoziția sa și în temeiul unui acord contractual, în scopul de a-și colecta datoria.

4.2.2. *Măsura 2: Garanția de stat din 2008*

(72) Garanțiile de stat pun în pericol resursele de stat pentru că plata lor antrenează o cheltuială de la bugetul de stat. În plus, orice garanție care nu este remunerată în mod corespunzător presupune pierderea unor resurse financiare ale statului. Așadar, criteriul privind resursele de stat și responsabilitatea statului este îndeplinit pentru această măsură și acest lucru nu este contestat de autoritățile elene.

(73) Comisia nu este de acord cu argumentul autorităților elene că condițiile de la punctul 3.2 din Comunicarea privind garanțiile sunt îndeplinite. Comisia a stabilit că Larco era o întreprindere în dificultate în 2008. În plus, un comision anual al garanției de 1 % nu poate fi considerat ca reflectând riscul de incapacitate de plată pentru împrumuturile garantate, date fiind dificultățile financiare considerabile ale Larco și, în special, raportul crescut între datorii și capitalul propriu.

(74) Comisia consideră că un creditor rezonabil al pieței nu ar fi oferit Larco o garanție în aceste condiții. Având în vedere că măsura a fost prevăzută în mod selectiv pentru Larco, Comisia concluzionează că garanția de stat din 2008 a oferit un avantaj selectiv în favoarea beneficiarului.

(75) Larco își desfășoară activitatea într-un sector în care produsele sunt comercializate între statele membre și ea însăși exportă cea mai mare parte din producția sa către alte state membre. În plus, activități de exploatare, topire și rafinare a nichelului există și în alte 6 state membre în afară de Grecia, și anume, în Austria, Finlanda, Franța (Noua Caledonie), Spania, Suedia și Regatul Unit ([22]). Nichelul este comercializat în aproape toate statele membre ([23]).

(76) Măsurile în cauză permit Larco să continue să funcționeze, astfel că, spre deosebire de ceilalți concurenți cu dificultăți financiare, aceasta nu trebuie să se confrunte cu consecințele care decurg în mod normal din rezultatele financiare dificile. Acest lucru denaturează concurența pentru că alte societăți active pe aceleași piețe trebuie să funcționeze fără un astfel de sprijin oferit de stat.

(77) Prin urmare, se concluzionează că măsura 2 constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Comisia consideră că ajutorul este egal cu valoarea împrumutului garantat, deoarece nu este sigur că Larco, având în vedere dificultățile economice ale acesteia, ar fi găsit vreo sursă de finanțare pe piață, indiferent de condiții. Cu alte cuvinte, Comisia consideră că Larco a beneficiat de un avantaj egal cu cuantumul împrumutului garantat deoarece fără garanția de stat nu ar fi fost în măsură să obțină această finanțare de pe piață.

(78) Comisia nu deține nicio informație din care să rezulte faptul că garanția a fost executată.

4.2.3. *Măsura 3: Majorarea de capital din 2009*

(79) Participarea statului la majorarea capitalului social al Larco în 2009 implică resurse de stat și este imputabilă statului. Prin urmare, acest criteriu este îndeplinit și nu este contestat de autoritățile elene.

([21]) Monitorul Oficial al Republicii Elene FEK A-107.

([22]) Surse: „British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010" (Sondajul geologic britanic, Statisticile minerale europene 2006-2010), http://www.bgs.ac.uk/; de asemenea, „Nickel Institute" (Institutul pentru nichel), http://www.nickelinstitute.org.

([23]) Sursă: „British Geological Survey, European Mineral Statistics 2006-2010" (Sondajul geologic britanic, Statisticile minerale europene 2006-2010), http://www.bgs.ac.uk/.

(80) Comisia nu a primit nicio probă convingătoare din partea autorităților elene care ar justifica argumentul că statul a acționat ca un investitor privat rezonabil. Într-adevăr, procesele-verbale ale adunărilor acționarilor prezentate ca element de probă sugerează că niciun plan de restructurare nu a fost furnizat acționarilor înainte de majorarea de capital, în pofida faptului că Larco era o întreprindere în dificultate. În plus, suma finală de majorare a capitalului a fost, în cele din urmă, insuficientă pentru a acoperi fondurile proprii negative ale Larco și ar putea, prin urmare, să nu fie considerată o măsură de protejare a valorii întreprinderii și de sprijinire a restructurării sale.

(81) În ceea ce privește participarea NBG, Comisia reamintește curții clarificarea faptului că „simultaneitatea nu poate să fie în sine suficientă, chiar dacă s-au făcut investiții private semnificative, pentru o constatare conform căreia nu a existat niciun ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) CE fără a lua în considerare celelalte elemente de fapt și de drept." ([24])

(82) Într-adevăr, participarea parțială a NBG nu pot fi utilizată drept probă de concomitență între stat și acționarii privați pentru că NBG a fost expusă Larco nu numai în calitate de acționar, ci și în calitate de creditor. Decizia sa de a participa parțial la majorarea capitalului era, așadar, un mijloc de a proteja nu numai valoarea investiției sale, ci și poziția sa în calitate de creditor.

(83) În plus, statul furnizase deja Larco garanția de stat din 2008. Prin urmare, astfel cum a fost stabilit de jurisprudența relevantă, participarea statului la majorarea de capital din 2009 nu poate fi privită în mod izolat, ci trebuie să fie examinată în contextul altor măsuri de ajutor ([25]).

(84) În cele din urmă, procesul-verbal al reuniunilor acționarilor nu susțin argumentul autorităților elene că PPC a intenționat să permită statului o majoritate de acțiuni mai extinsă. În schimb, PPC a declarat pur și simplu că nu va participa la majorarea capitalului social.

(85) Astfel, Comisia consideră că un investitor privat rezonabil nu ar fi participat la majorarea capitalului social al întreprinderii Larco în aceste condiții. Având în vedere că măsura a fost prevăzută în mod selectiv pentru Larco, Comisia concluzionează că participarea statului la majorarea de capital din 2009 a furnizat beneficiarului un avantaj selectiv.

(86) Pentru motivele indicate în considerentele 75-76 de mai sus, măsura are potențialul de a afecta schimburile comerciale între statele membre și de a denatura concurența.

(87) Prin urmare, se concluzionează că măsura 3 constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Dat fiind că nu este contestat faptul că statul și-a exercitat toate drepturile pentru majorarea capitalului social [neclar], valoarea măsurii 3 se ridică la 44 999 999,40 EUR.

(88) În ceea ce privește data acordării, reiese din procesul-verbal al reuniunii acționarilor din 14 mai 2009 că statul elen a acordat 15 000 000 EUR pentru majorarea capitalului la 15 aprilie 2009 ([26]), cu titlu de contribuție totală din partea statului la majorarea capitalului social [neclar] care s-a ridicat la 44 999 999,40 EUR. Comisia nu deține informații cu privire la data la care a fost acordată suma rămasă din contribuția statului la majorarea capitalului social al întreprinderii.

4.2.4. *Măsura 4: Garanția de stat din 2010*

(89) Din aceleași motive ca și în cazul măsurii 2, criteriul privind resursele de stat și responsabilitatea statului este îndeplinit în ceea ce privește măsura 4 și acest lucru nu a fost contestat de autoritățile elene.

(90) Comisia recunoaște că acordarea de garanții ar putea fi o practică comercială curentă pentru acționari, în condiții similare acestui caz. Cu toate acestea, dat fiind că și NBG era acționar al Larco, în opinia Comisiei ar fi normal ca acționarii să preia în mod proporțional riscul care rezultă din garanția în cauză. În schimb, statul își asumă întregul risc, oferind o garanție pentru o datorie, în timp ce Larco se afla în dificultate și avea deja un grad ridicat de îndatorare.

(91) În ceea ce privește măsura 2, condițiile de la punctul 3.2 din Comunicarea privind garanțiile pentru această măsură nu sunt îndeplinite, deoarece o primă de 2 % nu poate fi considerată ca reflectând riscul Larco de neîndeplinire a obligațiilor.

([24]) Hotărârea din 11 septembrie 2012, Corsica Ferries/Comisia, T-565/08, punctul 122.
([25]) Cauzele conexate C-399 10 P și C-401 10, P Bouygues SA, Bouygues Télécom SA/Comisia și cauza T-11/95, BP Chemicals/Comisia, 1998, punctul 171.
([26]) În temeiul documentului Οικ2/27694/0025 al Ministerului de Finanțe.

(92) Prin urmare, Comisia consideră că un creditor rezonabil al pieței nu ar fi oferit întreprinderii Larco o garanție în aceste condiții. Având în vedere că măsura a fost prevăzută în mod selectiv pentru Larco, Comisia concluzionează că aceasta a oferit un avantaj selectiv în favoarea beneficiarului.

(93) Pentru motivele indicate în considerentele 75-76 de mai sus, măsura are potențialul de a afecta schimburile comerciale între statele membre și de a denatura concurența.

(94) Prin urmare, se concluzionează că măsura 4 constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. Comisia consideră că valoarea ajutorului este egală cu cuantumul garantat, deoarece este clar că, indiferent de condiții, niciun participant la piață rezonabil nu ar fi fost în măsură să garanteze suma respectivă pentru Larco având în vedere dificultățile economice ale acesteia. Cu alte cuvinte, Comisia consideră că Larco a beneficiat de un avantaj egal cu cuantumul garantat, deoarece fără garanția de stat nu ar fi fost în măsură să obțină nicio garanție de pe piață.

(95) Comisia nu deține nicio informație din care să rezulte faptul că garanția a fost executată.

4.2.5. *Măsura 5: Scrisori de garanție în loc de plată în avans a unui impozit suplimentar în 2010*

(96) Comisia ia notă de precizările aduse de autoritățile elene în ceea ce privește situația de fapt a măsurii 5.

(97) În lumina elementelor de probă furnizate de autoritățile elene, Comisia este de acord că dreptul de a înlocui plata în avans a impozitului suplimentar cu scrisori de garanție a fost acordată Larco de către curte pe baza unor criterii obiective care ar fi fost aplicate oricărei întreprinderi într-o situație similară. Prin urmare, se concluzionează că măsura 5 nu implică un avantaj selectiv pentru Larco.

4.2.6. *Măsura 6: Garanțiile de stat din 2011*

(98) Comisia ia notă de precizările aduse de autoritățile elene în ceea ce privește situația de fapt a măsurii 6.

(99) Comisia nu este de acord cu autoritățile elene că măsura 6 nu implică resurse de stat. În primul rând, astfel cum s-a explicat în ceea ce privește măsura 2, garanțiile de stat pun în pericol resursele de stat pentru că plata lor antrenează o cheltuială de la bugetul de stat. În plus, orice garanție care nu este remunerată în mod corespunzător cu o primă de piață implică o pierdere de resurse financiare pentru stat. În plus, argumentul privind datoria restantă de 60 de milioane EUR reprezentând TVA pare să fie în contradicție cu observațiile prezentate în ceea ce privește măsura 5, caz în care autoritățile elene au afirmat că nu au restituit, în mod legal și intenționat, TVAul datorat, pentru a compensa suspendarea plăților în avans a impozitului suplimentar.

(100) Prin urmare, Comisia consideră că, pentru această măsură, criteriul privind resursele de stat și responsabilitatea statului este îndeplinit.

(101) Similar cu măsurile 2 și 4, condițiile prevăzute la secțiunea 3.2 din Comunicarea privind garanțiile nu sunt îndeplinite nici pentru această măsură.

(102) Prin urmare, Comisia consideră că un creditor rezonabil al pieței nu ar fi oferit întreprinderii Larco o garanție în aceste condiții. Având în vedere că măsura a fost prevăzută în mod selectiv pentru Larco, Comisia concluzionează că aceasta a oferit un avantaj selectiv în favoarea beneficiarului.

(103) Pentru motivele indicate în considerentele 75-76 de mai sus, măsura are potențialul de a afecta schimburile comerciale între statele membre și de a denatura concurența.

(104) Prin urmare, se concluzionează că măsura 6 constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat. În ceea ce privește măsura 2, Comisia consideră că valoarea ajutorului este egală cu suma împrumuturilor garantate deoarece nu este sigur că Larco, în contextul dificultăților economice pe care le întâmpina, ar fi găsit vreo sursă de finanțare pe piață, indiferent de condiții.

(105) Comisia nu deține nicio informație din care să rezulte faptul că garanția a fost executată.

4.2.7. *Concluzie privind existența unui ajutor de stat*

(106) În lumina celor de mai sus, Comisia consideră că măsurile 1 și 5 nu constituie ajutor de stat, în timp ce măsurile 2, 3, 4 și 6 constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

(107) Astfel, ajutorul de stat inclus în măsura 2 și acordat pe 22 decembrie 2008 este egal cu 30 000 000 EUR. Ajutorul de stat inclus în măsura 3 este egal cu 44 999 999,40 EUR, dar data (datele) acordării trebuie să fie clarificate de către autoritățile elene. Ajutorul de stat cuprins în măsura 4 este egal cu 10 820 824,95 EUR și a fost acordat la 10 mai 2010, iar ajutorul de stat total cuprins în măsura 6 se ridică la 50 000 000 EUR (care rezultă din 30 000 000 EUR + 30 000 000 EUR) și a fost acordat la 30 decembrie 2011.

4.3. **Ajutor ilegal**

(108) Măsurile 2, 3, 4 și 6 constituie ajutor de stat și au fost acordate prin încălcarea obligațiilor de notificare și de suspendare prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din tratat. Astfel, măsurile respective constituie ajutor de stat ilegal.

4.4. **Compatibilitatea ajutorului**

(109) În măsura în care anumite măsuri constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, compatibilitatea acestora trebuie evaluată din perspectiva excepțiilor prevăzute la alineatele (2) și (3) din respectivul articol.

(110) În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, este de competența statului membru să invoce eventualele motive de compatibilitate și să demonstreze că sunt îndeplinite condițiile pentru o astfel de compatibilitate ([27]).

4.4.1. *Compatibilitatea măsurilor 2, 4 și 6*

(111) În ceea ce privește măsurile 2 și 4, autoritățile elene nu au invocat eventuale motive pentru compatibilitate deoarece acestea au susținut că măsurile nu constituie ajutor de stat.

(112) Având în vedere că măsurile constituie ajutor de stat, acestea ar trebui să fie evaluate în ceea ce privește compatibilitatea acestora, conform articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat și, în special, în temeiul Liniilor directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor, deoarece Larco a fost o întreprindere aflată în dificultate cel puțin din anul 2008. În conformitate cu punctul 20 din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor, „o întreprindere aflată în dificultate nu poate fi considerată un instrument adecvat pentru promovarea altor obiective de politici publice până când nu se asigură viabilitatea sa. În consecință, Comisia consideră că ajutorul pentru întreprinderile aflate în dificultate poate contribui la dezvoltarea de activități economice fără a avea un impact defavorabil asupra comerțului, într-o măsură care să contravină interesului comunitar doar în cazul în care condițiile prevăzute în prezentele linii directoare sunt îndeplinite."

(113) Cu toate acestea, condițiile relevante din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor (secțiunea 3.1.) nu sunt îndeplinite în acest caz. Garanțiile nu au fost încheiate după 6 luni și autoritățile elene nu au notificat un plan de restructurare care să restabilească viabilitatea întreprinderii, deși nu au existat măsuri compensatorii aplicate pentru a atenua denaturările concurenței. În cele din urmă, nu există nicio dovadă că ajutorul este limitat la minimul necesar, în special printr-o contribuție proprie semnificativă din partea beneficiarului ajutorului. Autoritățile nu au furnizat un plan de lichidare.

(114) În ceea ce privește măsura 6, autoritățile elene au afirmat că aceasta ar fi fost compatibilă cu cadrul temporar și schema de garantare temporară și, în orice caz, că aceasta se califică drept ajutor de salvare.

(115) Comisia nu este de acord cu argumentele autorităților elene. Comisia consideră că condițiile din cadrul temporar și schema de garantare temporară nu au fost îndeplinite întrucât Larco era o întreprindere în dificultate. Valoarea totală a celor două garanții depășea cheltuielile anuale salariale ale Larco, garanția depășea 90 % din împrumut și 1 % pe an nu putea fi considerată ca o primă de piață, reflectând riscul de incapacitate de plată pentru suma garantată.

(116) În ceea ce privește argumentul că măsura a reprezentat ajutor de salvare, deși Comisia a purtat discuții cu autoritățile elene privind Larco din 2011, autoritățile nu au menționat niciodată că garanțiile din 2011 ar trebui să fie considerate un ajutor de salvare și nu au prezentat nicio notificare în acest sens. Într-adevăr, în răspunsul lor din 16 martie 2012 la chestionar, autoritățile elene au declarat în mod explicit că întreprinderea nu a beneficiat de ajutor de salvare și/sau restructurare în ultimii 10 ani.

([27]) Cauza C-364/90, Italia/Comisia, Rec., 1993, p. I-2097, punctul 20.

(117) Condițiile relevante din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nu sunt, în orice caz, îndeplinite în acest caz. Garanțiile din 2011 nu au fost încheiate după 6 luni și autoritățile elene nu au notificat un plan de restructurare sau un plan de lichidare. Planul de afaceri care să justifice necesitatea unei sume de 30 de milioane EUR pentru investiții nu poate constitui baza unui plan de restructurare compatibil în sensul Liniilor directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor. Aceasta se datorează faptului că acest plan nu vizează restabilirea viabilității întreprinderii și nu au existat măsuri compensatorii avute în vedere sau puse în aplicare pentru a limita denaturările concurenței. În cele din urmă, nu există nicio dovadă că ajutorul a fost limitat la minimul necesar, în special printr-o contribuție proprie semnificativă din partea beneficiarului ajutorului. De asemenea, autoritățile nu au furnizat un plan de lichidare.

(118) Comisia nu a identificat alte posibile motive pentru compatibilitatea măsurilor 2, 4 și 6.

(119) În lumina celor de mai sus, Comisia consideră că măsurile 2, 4 și 6 sunt incompatibile cu piața internă.

4.4.2. *Compatibilitatea măsurii 3*

(120) Autoritățile elene nu au identificat niciun eventual motiv pentru compatibilitatea măsurii 3 deoarece acestea au susținut că măsura nu constituie ajutor de stat.

(121) Având în vedere că măsura în cauză constituie un ajutor de stat, aceasta ar trebui, de asemenea, evaluată în ceea ce privește compatibilitatea în temeiul Liniilor directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor, pentru motivele enunțate la considerentul 112 de mai sus. Cu toate acestea, condițiile relevante din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nu sunt îndeplinite nici în acest caz. Autoritățile elene nu au notificat niciodată un plan de restructurare care să restabilească viabilitatea întreprinderii și nu au existat măsuri compensatorii aplicate pentru a atenua denaturările concurenței. În cele din urmă, nu există nicio dovadă că ajutorul este limitat la minimul necesar, în special printr-o contribuție proprie semnificativă din partea beneficiarului ajutorului.

(122) Comisia nu a identificat alte posibile motive pentru compatibilitatea măsurii în cauză.

(123) În acest context, Comisia consideră că măsura 3 este incompatibilă cu piața internă.

4.5. **Recuperare**

(124) În conformitate cu tratatul și cu jurisprudența consacrată a Curții de Justiție, Comisia are competența de a decide dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice măsura de ajutor atunci când constată că aceasta este incompatibilă cu piața internă ([28]). De asemenea, curtea a susținut în mod consecvent că obligația impusă unui stat membru de a anula ajutorul considerat de Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ([29]). În acest context, curtea a stabilit că acest obiectiv este atins odată cu rambursarea de către beneficiar a sumelor acordate sub formă de ajutor ilegal, pierzând astfel avantajul de care beneficiase față de concurenții săi de pe piață, iar situația anterioară plății ajutorului a fost restabilită ([30]).

(125) În conformitate cu jurisprudența, articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului ([31]) prevede că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar[…]”.

(126) Astfel, având în vedere că niciuna dintre măsurile în cauză nu au fost notificate Comisiei, ceea ce reprezintă o încălcare a articolului 108 din tratat și trebuie, prin urmare, să fie considerate ajutor ilegal și incompatibil, ajutorul trebuie să fie recuperat pentru a se restabili situația care exista pe piață înainte de acordarea lor. Recuperarea ar trebui să acopere intervalul de timp de la data la care beneficiarul a obținut un avantaj, ceea ce înseamnă atunci când ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului până la recuperarea efectivă, și sumelor care urmează a fi recuperate ar trebui să li se aplice dobândă până la recuperarea efectivă.

5. **CONCLUZIE**

(127) Măsurile 1 și 5 nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

(128) Grecia a pus în aplicare în mod ilegal măsurile 2, 3, 4 și 6, cu încălcarea dispozițiilor articolului 108 alineatul (3) din tratat.

([28]) A se vedea cauza C-70/72, Comisia/Germania, Rec. 1973, p. 813, punctul 13.
([29]) A se vedea cauzele conexate C-278/92, C-279/92 și C-280/92, Spania/Comisia, Rec., 1994, p. I-4103, punctul 75.
([30]) A se vedea cauza C-75/97, Belgia/Comisia, Rec., 1999, p. I-3671, punctele 64 și 65.
([31]) Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolul 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1).

(129) În special, măsurile 2, 4 și 6 (garanții de stat pentru 2008, 2010 și 2011) în favoarea Larco constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat și au fost incompatibile cu piața internă, deoarece condițiile relevante din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nu au fost îndeplinite și alte motive de compatibilitate nu au fost identificate.

(130) Măsura 3 (participarea statului la majorarea capitalului Larco în 2009) constituie, de asemenea, ajutor de stat și a fost incompatibilă cu tratatul deoarece condițiile relevante din Liniile directoare pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nu au fost îndeplinite și nici o altă bază de compatibilitate nu a fost identificată.

(131) Comisia constată că Grecia a acceptat ca prezenta decizie să fie adoptată în limba engleză,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Neperceperea unor datorii față de Ministerul Finanțelor, precum și scrisorile de garanție în locul plății în avans a unui impozit suplimentar în 2010 pe care Grecia le-a pus în aplicare în favoarea Larco nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

Articolul 2

Ajutorul de stat în valoare de 135 820 824,35 EUR sub forma unor garanții de stat în favoarea Larco General Mining & Metallurgical Company S.A. în 2008, 2010 și 2011, precum și participarea statului la majorarea capitalului companiei în 2009, acordat de Grecia în mod ilegal, încălcând articolul 108 alineatul (3) din tratat, este incompatibil cu piața internă.

Articolul 3

(1) Grecia va recupera de la beneficiar ajutorul incompatibil menționat la articolul 2.

(2) Sumele care urmează a fi recuperate sunt purtătoare de dobândă începând de la data la care au fost puse la dispoziția beneficiarilor până la momentul recuperării lor efective.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([32]), astfel cum a fost modificat.

(4) În ceea ce privește măsura 3, Grecia trebuie să furnizeze data (datele) exactă (exacte) la care a furnizat contribuția sa în 2009 la majorarea capitalului social.

(5) Grecia va anula toate plățile ajutoarelor menționate la articolul 2, începând cu data adoptării prezentei decizii.

Articolul 4

(1) Recuperarea ajutorului menționat la articolul 2 este imediată și efectivă.

(2) Grecia asigură punerea în aplicare a prezentei decizii în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 5

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Grecia trebuie să prezinte următoarele informații:

(a) valoarea totală (principalul și dobânzile de recuperare) de recuperat de la beneficiar;

(b) o descriere detaliată a măsurilor deja luate și a celor planificate în vederea conformării cu prezenta decizie;

(c) documentele care să demonstreze că beneficiarul a fost somat să ramburseze ajutorul.

([32]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

(2) Grecia informează Comisia cu privire la progresul măsurilor naționale luate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la finalizarea recuperării ajutorului menționat la articolul 2. Grecia trebuie să prezinte imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informații privind măsurile care au fost deja adoptate și cele planificate în vederea conformității cu prezenta decizie. De asemenea, aceasta trebuie să furnizeze informații detaliate privind valorile ajutorului și dobânda de recuperare deja primite de la beneficiar.

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează Republicii Elene.

Adoptată la Bruxelles, 27 martie 2014.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

ANEXĂ

INFORMAȚII PRIVIND CUANTUMURILE AJUTORULUI PRIMIT CARE TREBUIE RECUPERATE ȘI CARE AU FOST DEJA RECUPERATE

Identitatea beneficiarului — măsură	Valoarea totală a ajutorului primit	Valoarea totală a ajutorului care trebuie recuperat (principal)	Valoarea totală deja rambursată	
			Principal	Dobândă de recuperare
Larco — măsura 2	30 000 000	30 000 000	0	0
Larco — măsura 3	44 999 999,40	44 999 999,40	0	0
Larco — măsura 4	10 820 824,95	10 820 824,95	0	0
Larco — măsura 6	50 000 000	50 000 000	0	0